

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ŞANLIURFA İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “*İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı*” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim-30 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” uygulanmıştır.

Şanlıurfa il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **102 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **93**’üne anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 91,2**’dir.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Şanlıurfa İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI				
SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	7	2.090	52	2.142
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	15	1.838	263	2.101
Tarım, avcılık ve ormancılık	6	2.003	55	2.058
İnşaat	16	1.562	41	1.603
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	13	1.380	153	1.533
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	10	1.322	45	1.367
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	3	631	12	643
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	5	370	180	550
Toptan ve perakende ticaret	6	381	74	455
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	4	446	5	451
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	3	315	7	322
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	2	170	3	173
Eğitim	1	41	32	73
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	1	56	1	57
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	1	40	5	45
TOPLAM	93	12.645	928	13.573

Tarım sektöründe 6, Sanayi sektöründe 24, İnşaat sektöründe 16 ve Hizmetler sektöründe 47 işyeri olmak üzere toplam 93 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların % 15,8'si Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri sektöründe, % 15,5'i Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır. Çalışanların % 93'ü erkek, % 7'si kadındır.

Erkeklerin % 16,5'i Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri sektöründe, % 15,8'i ise Tarım, Avcılık ve Ormancılık sektöründe çalışmaktadır.

Kadınların % 28,3'ü Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri sektöründe, % 19,4'ü Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler sektöründe, % 16,5'i ise Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektöründe çalışmaktadır

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Temizlik)	4.382	201	4.583
Beden İşçisi (İnşaat)	1.172	1	1.173
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	605	65	670
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	519	0	519
Büro Memuru (Genel)	350	80	430
Bilgisayar Operatörü	215	105	320
Kepçeli Araç Operatörü	291	0	291
Bekçi	271	0	271
Elektronik Teknisyeni (Genel)	224	0	224
Büro Nezaretçisi (Genel)	210	10	220
Open End Makinesi Operatörü	185	16	201
Mekanik Bakım-Onarımcı	180	0	180
Elektrik Teknisyeni (Genel)	156	0	156
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	146	0	146
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	138	0	138
Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	118	0	118
Taksi Şoförü	109	2	111
Hayvan Yetiştirme İşçisi (Sığır)	82	20	102
Yönetici (Sevk ve İdare)	93	5	98
Koruyucu Güvenlik Memuru	94	1	95
Muhasebeci	76	19	95
Hayvan Yetiştirme İşçisi (Koyun)	94	0	94
Güvenlik Görevlisi	87	1	88
Asbestli Çimento İmal İşçisi	80	0	80
İş Makineleri Teknikeri	75	0	75
Büro Memuru (Haberleşme)	60	11	71
Aşçı	65	1	66
Hizmetli (Kamu Kuruluşları)	64	2	66
Peyzaj Bahçıvanı	58	0	58
Cam Boru İmal İşçisi	57	0	57
İtfaiyeci	57	0	57
Sekreter (Genel)	35	21	56
Ambalajcı (Elle)	26	24	50
Konfeksiyon Makineleri Bakım Ve Onarım Teknisyeni	50	0	50
Diğer Koruyucu Güvenlik Elemanları	49	0	49
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	28	21	49
Beden İşçisi (Genel)	47	1	48
Bilgisayar İşletmeni	22	25	47
Soğuk Demirci	47	0	47
Sınıf Öğretmeni	18	27	45

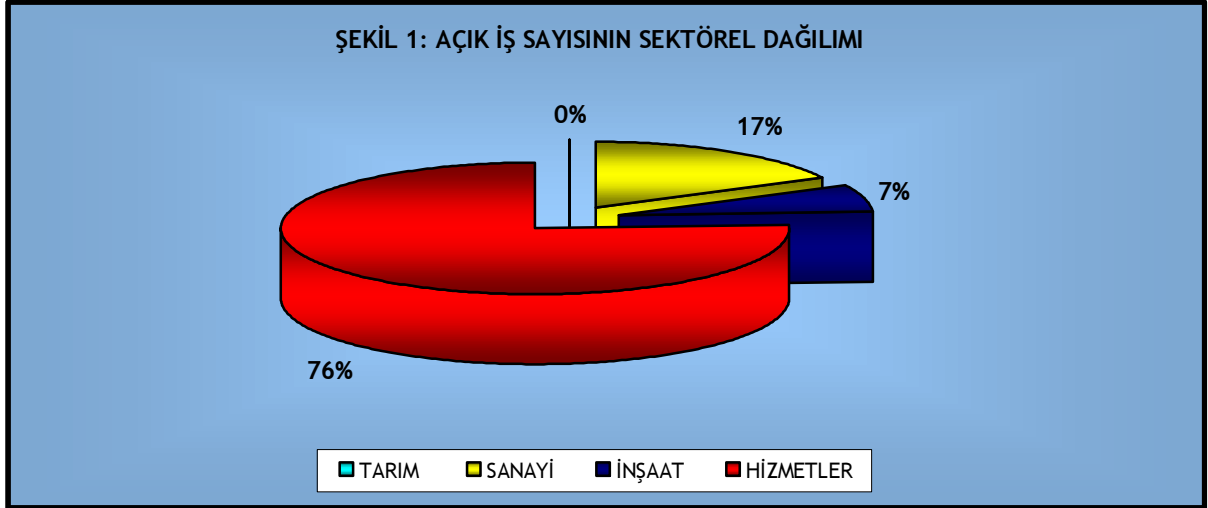
Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 40 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

İlk sıralarda Beden İşçiliği (Temizlik) ile Beden İşçiliği (İnşaat) mesleklerinde çalışanlar bulunmaktadır. Bu iki meslekte çalışanlar, toplam çalışanların % 42,4’ünü oluşturmaktadır. Hem erkeklerin hem de kadınların en çok çalıştığı meslek, Beden İşçiliği (Temizlik)dir.

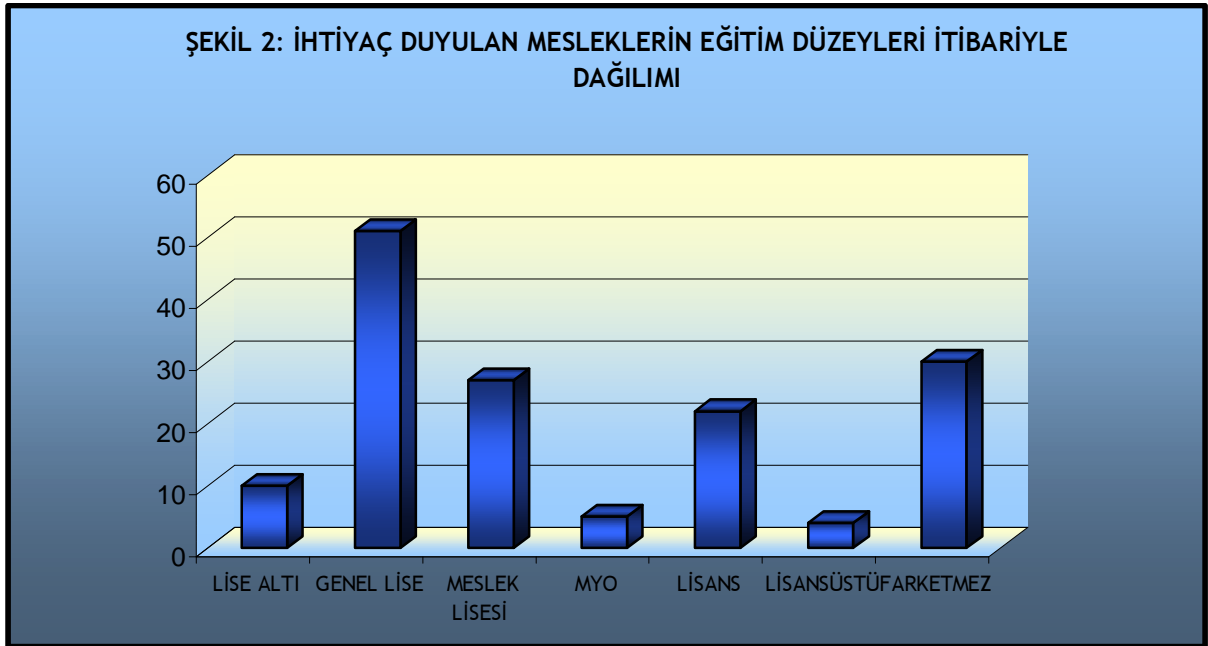
TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI	
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
Beden İşçisi (Temizlik)	30
Bilgisayar Donanım Teknikeri	30
Bilgisayar Programcısı	15
Cam Boru ve Tüp Kesici (Alevle)	15
Diğer Tıp Doktorları	15
Beden İşçisi (İnşaat)	10
Harita Kadastro Teknikeri	5
Bilgisayar Teknik Servis Elemanı	4
Kasiyer	4
Muhasebe Meslek Elemanı	3
Çocuk Hastalıkları Uzmanı	2
İplik Teknisyeni	2
Kadın Hastalıkları Ve Doğum Uzmanı	2
Matematik Öğretmeni (Orta Öğretim)	2
Tesviyeci	2
Türkçe Öğretmeni	2
Yabancı Dil Öğretmeni (Orta Öğretim)	2
Ambar Sorumlusu (Otel)	1
Çaycı	1
Elektrik Teknisyeni (Genel)	1
Kimya Mühendisi (Genel)	1
TOPLAM	149

Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

En çok çalışılan mesleğe paralel olarak, en çok açık iş Beden İşçiliği (Temizlik) mesleğindedir. Bilgisayar ile ilgili mesleklerde (Teknikerlik, Programcılık, Servis Elemanı) talep edilen işgücü sayısının ön plana çıktığı görülmektedir. Açık işlerin önemli bir kısmının nitelik gerektiren meslekler olması dikkat çekici diğer bir noktadır.

Açık işlerin % 17'si Sanayi sektöründe, % 76'sı Hizmetler sektöründe, % 7'si ise İnşaat sektöründedir. Anketin Ekim ayında yapılmasından dolayı Tarım sektöründe açık iş bulunmamaktadır.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en çok genel lise mezunları tercih edilmektedir. Bunu sırasıyla meslek lisesi mezunları ve lisans mezunları takip edilmektedir. Eğitim ve Sağlık sektörlerinde meslekler için, eğitim durumu seçeneği lisans ve lisansüstü olarak işaretlenmiştir. Genel olarak, işverenlerin eğitim düzeyi yüksek kişileri talep ettikleri görülmektedir.

Nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki açık işler için, eğitim durumu seçeneği genellikle fark etmez olarak işaretlenmiştir.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	50
Bobin Kırıcı (İplik)	30
Çocuk Gelişimi Meslek Elemanı	20
Fitil Dokuma Tezgahı İşçisi (Otomatik Tezgah)	12
Acil Tıp Teknisyeni	10
Büro Memuru (Genel)	10
Halk Sağlığı Hemşiresi	10
Sıvacı	10
Muhasebeci	8
Bilgisayar Teknik Servis Elemanı	6
Elektrikçi (Genel)	6
Gaz Altı Kaynakçısı	6
Open End Makinesi Operatörü	6
İnşaat Mühendisi (Genel)	5
Kasiyer	4
Örgü Makinesi Operatörü	4
Beton Transmikser Operatörü	3
Şarküteri, Bakkal Ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	3
Elektrik Mühendisi (Genel)	2
Elektrik Teknikeri	2
Elektrik Teknisyeni (Genel)	2
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	2
İnşaat Mühendisi (Bina)	2
İplik Teknisyeni	2
Matematik Öğretmeni (Orta Öğretim)	2
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	2
Tesviyeci	2
Türkçe Öğretmeni	2
Yabancı Dil Öğretmeni (Orta Öğretim)	2
Bilgisayar Mühendisi	1
Fizyoterapist	1
Halkla İlişkiler Görevlisi	1
Harita Kadastro Teknikeri	1
İnşaat Teknikeri	1
Mimar (Bina)	1
Peyzaj Mimarı	1
Şehir Plancısı	1
Yeminli Mali Müşavir	1
TOPLAM	234

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı Tablo 3’de gösterilmiştir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerde Tekstil sektörünün ağırlığı görülmektedir. En çok temininde güçlük çekilen meslekler İplikçilik ve Bobin Kırıcılıktır. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % 34,2’si İplikçi ve Bobin Kırıcıdır. Temininde güçlük çekilen işgücünün % 44,4’ü Tekstil sektöründeki meslekler, % 17,5’i Sağlık sektöründeki mesleklerdir.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Bilgisayar Operatörü	155
Fitil Dokuma Tezgahı İşçisi (Otomatik Tezgah)	50
Halk Sağlığı Hemşiresi	35
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	25
Nezaretçi Ve Ustabaşı (Boya İmalatı)	25
Halk Sağlığı Hekimi	20
Open End Makinesi Operatörü	20
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	18
Betonarme Demircisi	15
Çocuk Gelişimi Meslek Elemanı	15
Sıvacı	15
Mekanik Bakım-Onarımcı	12
Acil Tıp Teknisyeni	10
Diğer Tıp Doktorları	10
Gaz Altı Kaynakçısı	10
Ebe	8
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	5
Radyoloji Teknisyeni (Radyodiagnostik)	5
Pazarlamacı	4
Beden Eğitimi Öğretmeni (Orta Öğretim)	3
Oto Bakım-Onarımcısı	3
Türkçe Öğretmeni	3
Yabancı Dil Öğretmeni (Orta Öğretim)	3
Elektrik Teknisyeni (Genel)	2
Laborant (Tekstil)	2
Meyve Ve Sebze Satış Elemanı	2
Muhasebeci	2
Plastik Doğrama İmalatçısı	2
Garson (Servis Elemanı)	1
TOPLAM	480

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslek Bilgisayar Operatörlüğüdür. Toplam istihdam artışının % 32,3'ünün sadece bu meslekte olacağı beklenmektedir. Ayrıca, Sağlık, Tekstil ve İnşaat sektörlerindeki bazı mesleklerde istihdam artışı olacağı beklenmektedir. Toplam istihdam artışının % 21,5'inin Sağlık sektöründeki, % 18,8'inin ise Tekstil sektöründeki mesleklerde olacağı öngörülmektedir.

Artış beklenen meslekler genellikle nitelik gerektiren mesleklerdir. Bunun içinde bugünden önlem alınmalı ve bu mesleklerle ilgili eleman yetiştirilmelidir. Tabi ki Hemşire, öğretmen, doktor, mühendis gibi açık bulunan mesleklerde kısa vadede önlem almak mümkün olamamaktadır. Ancak mesleki ve teknik eğitim ile kısa sürede eleman yetiştirilebilecek mesleklerle ağırlık verilebilir.

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Beden İşçisi (Temizlik)	-138
Beden İşçisi (İnşaat)	-112
Büro Memuru (Genel)	-40
Elektronik Teknisyeni (Genel)	-15
Sağım İşçisi (Makine ile)	-13
Bekçi	-5
Hayvan Yetiştirme İşçisi (Sığır)	-5
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	-5
Asbestli Çimento İmal İşçisi	-2
Bilgisayar İşletmeni	-2
Diğer Büro Nezaretçileri	-2
Diğer Koruyucu Güvenlik Elemanları	-2
Aşçı	-1
Bahçıvan (Genel)	-1
Diğer Servis Hizmetleri (Kapıcı ve Benzeri)	-1
Harita Mühendisi	-1
Personel Uzmanı	-1
TOPLAM	-346

Anketin uygulanmasından 12 ay sonra azalış beklenen meslekler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

İstihdamında en fazla azalış beklenen meslekler Beden İşçiliği(Temizlik) ve Beden İşçiliği(İnşaat)dir.

TABLO 7: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLERİN SEKTÖREL DAĞILIMI

SEKTÖR	SAYI
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	143
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	126
Eğitim	56
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	56
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	20
Toptan ve perakende ticaret	16
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	2
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	-10
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	-14
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	-20
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	-31
İnşaat	-39
Tarım, avcılık ve ormancılık	-46
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	-60
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	-65
TOPLAM	134

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri ile Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektörleri olduğu görülmektedir. En fazla istihdam azalışı beklenen sektörler ise Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme ile Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 134 kişi artacağı beklenmektedir.

İstihdamın bir yıl sonra % 1 oranında artacağı beklenmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 6'sı Tarım sektöründe, % 26'sı Sanayi sektöründe, % 17'si İnşaat sektöründe, % 51'i Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 93'ü erkek iken, % 7'si kadındır. Hem erkeklerin hem de kadınların en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği (Temizlik)**" dir.

12 ay sonra toplam istihdamın % 1 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **149 açık iş** tespit edilmiştir. En çok çalışılan mesleğe paralel olarak, en çok açık iş Beden İşçiliği (Temizlik) mesleğindedir. Bilgisayar ile ilgili mesleklerde (Teknikerlik, Programcılık, Servis Elemanı) talep edilen işgücü sayısının da ön plana çıktığı görülmektedir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerde Tekstil sektörünün ağırlığı görülmektedir. En çok temininde güçlük çekilen meslekler İplikçilik ve Bobin Kıncıdır. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % **34,2'si** İplikçi ve Bobin Kıncıdır. Temininde güçlük çekilen işgücünün % 44,4'ü Tekstil sektöründeki meslekler, % 17,5'i Sağlık sektöründeki mesleklerdir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslek Bilgisayar Operatörlüğüdür. Toplam istihdam artışının % 32,3'ünün sadece bu meslekte olacağı beklenmektedir. Ayrıca, Sağlık, Tekstil ve İnşaat sektörlerindeki bazı mesleklerde istihdam artışı olacağı beklenmektedir.

İstihdamında en fazla azalış beklenenler; Beden İşçiliği(Temizlik) ve Beden İşçiliği(İnşaat) meslekleridir.

Sektörel olarak en fazla istihdam artışı Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri ile Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektörlerinde beklenirken, en fazla istihdam azalışı ise, Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme ile Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde beklenmektedir.

Yukarıdaki sonuçlardan da anlaşılacağı üzere işgücü piyasası içerisinde Gayrimenkul, Kiralama ve İş faaliyetleri ile Tekstil sektörünün payı ve önemi büyüktür. 12 ay sonraki yeni işgücü ihtiyacının büyük bir bölümünü bu iki sektör oluşturmaktadır. Ayrıca, Bilgisayar Operatörlüğü mesleğinde de önemli bir istihdam artışı beklenmektedir. Bu hareketlilik gözlem altına alınmalı, ihtiyaçları anında tespit edilip karşılanmalıdır.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir.